BPMN

Poziom opisowy - metoda

Metoda budowania modelu opisowego procesu

- Podejście bottom-up
  - Najpierw wykonujemy tą czynność a potem tą, ...
- Podejście top-down kroki
  - Definicja zakresu procesu
  - Utworzenie diagramu najwyższego poziomu ogólności dla optymalnego przebiegu
  - 3. Dodanie sytuacji wyjątkowych na najwyższym poziomie
  - 4. Rozwinięcie podprocesów na poziomach potomnych
  - Dodanie pośrednich przebiegów wiadomości do zewnętrznych uczestników (opcjonalnie)

Krok 1: Definicja zakresu projektu

- Co stanowi początek procesu? Jakie zdarzenia powodują pojawienie się nowej instancji procesu?
- Co reprezentuje instancja procesu?
- Kim jest "klient"? Czy inicjator jest elementem procesu?
- Co to znaczy koniec procesu?

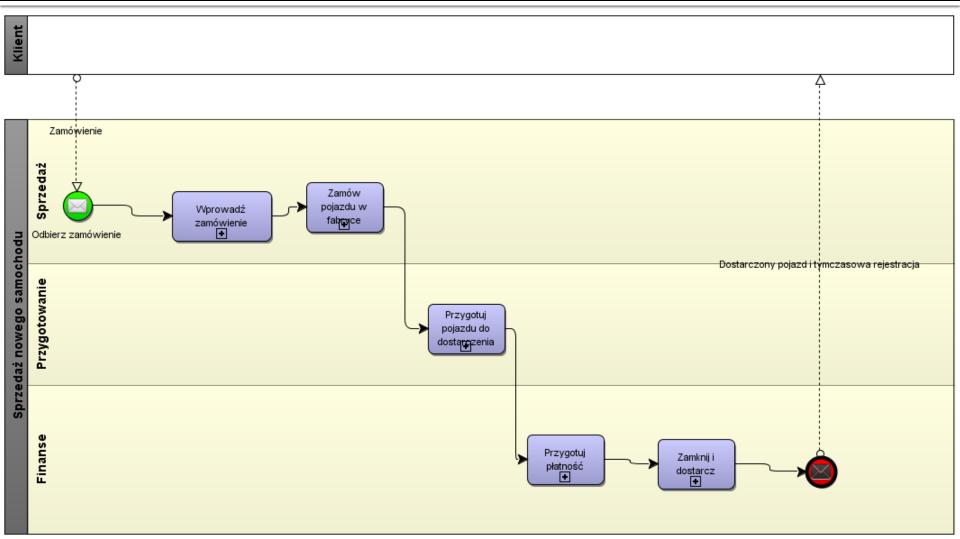
Krok 2: Opracowanie diagramu najwyższego poziomu dla "ścieżki sukcesu" (1 z 2)

- Sekwencja kroków zakończona stanem "sukcesu".
  - Jedna strona zawierająca podprocesy
  - Przepływy komunikatów pomiędzy procesem i uczestnikami zewnętrznymi
- Zadania
  - Dodanie uczestników
  - Dodanie torów do procesu (opcjonalnie)
  - 3. Dodanie zdarzenia początkowego i końcowego
  - Dodanie podstawowych kroków do "ścieżki sukcesu"

Diagram najwyższego poziomu dla sprzedaży nowego samochodu (wersja 1)

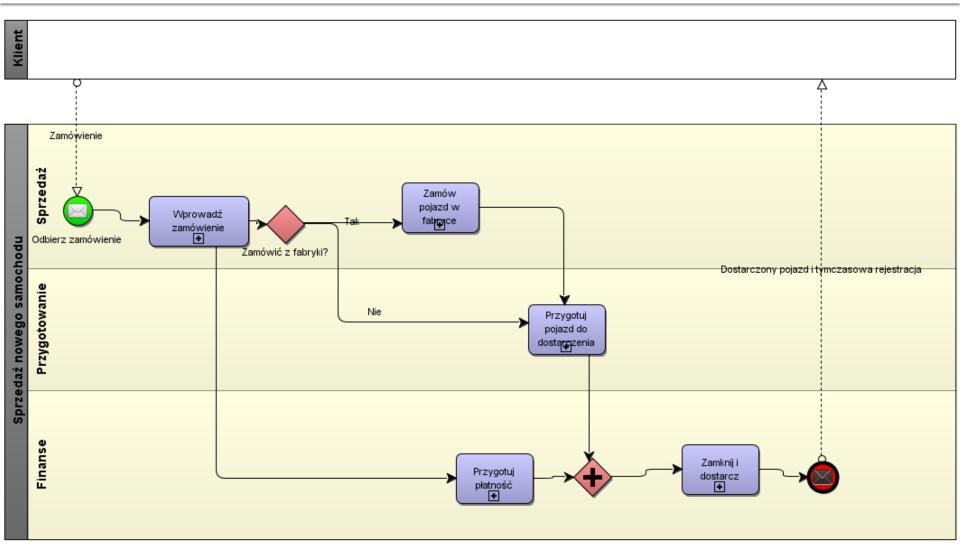
Opracowanie diagramu najwyższego poziomu dla "ścieżki sukcesu" (2 z 2)

- W celu poprawienia modelu należy przeanalizować kroki pod kątem:
  - Istnienia kroków warunkowych
  - możliwych współbieżności

Diagram najwyższego poziomu dla sprzedaży nowego samochodu (wersja 2)

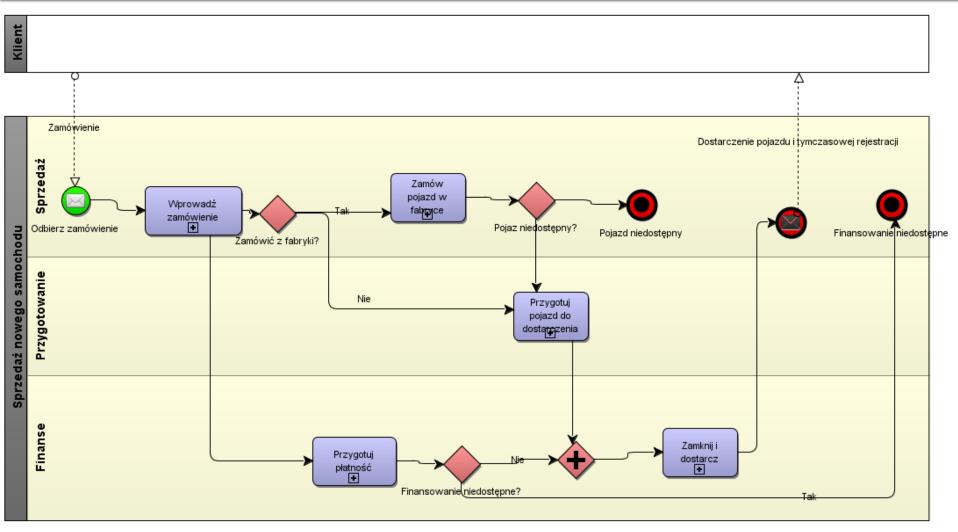
Krok 3: Dodanie ścieżek wyjątkowych do diagramu najwyższego poziomu

- Identyfikacja wyjątkowych stanów końcowych
- Wprowadzenie zdarzeń końcowych dla każdego zidentyfikowanego stanu
- 3. Wprowadzenie bramek dla definicji ścieżek wyjątkowych

Ścieżki przebiegów wyjątkowych w przykładowym procesie

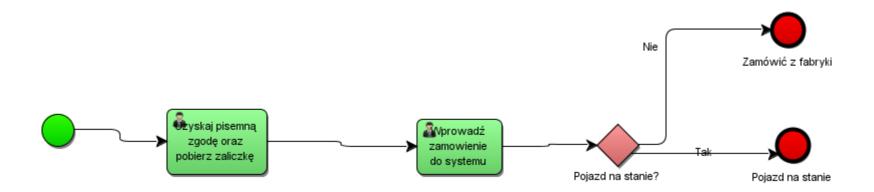
Krok 4: Rozwijanie podprocesów na osobnych diagramach

- Rozwijanie inline vs. Rozwijanie hierarchiczne
- Podproces musi rozpocząć się zdarzeniem bez typu (ang. None start event).
- Symbol uczestnika (ang. pool) typowo nie jest powielany.
- Kroki podprocesu mogą być również (zwiniętymi) podprocesami.

Rozwinięcie podprocesu "Wprowadź zamówienie"

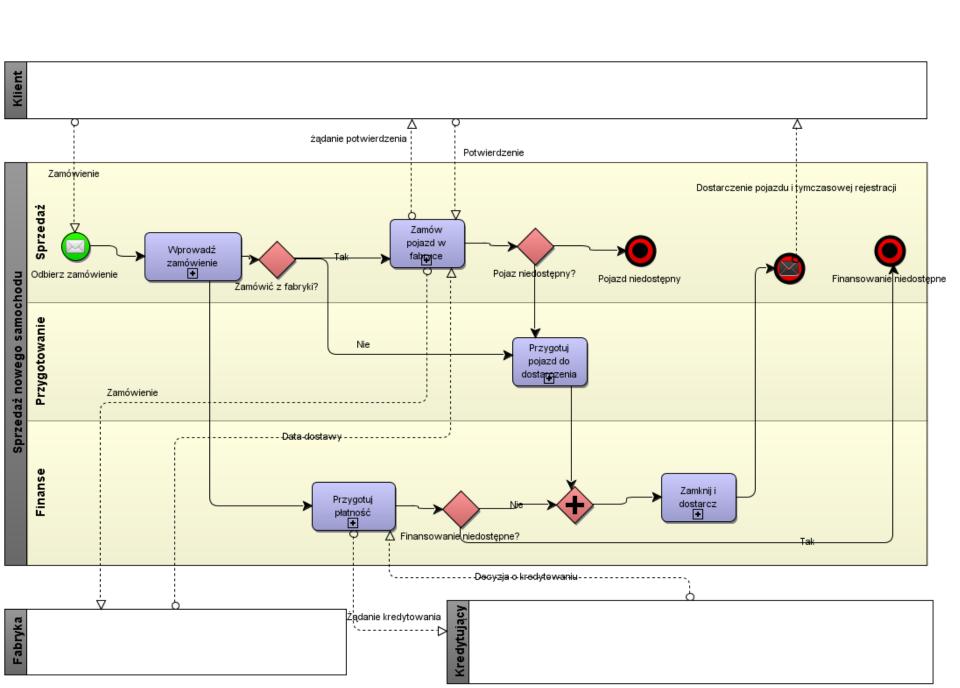

Krok 5: Dodanie pośrednich przebiegów wiadomości do zewnętrznych uczestników (opcjonalnie)

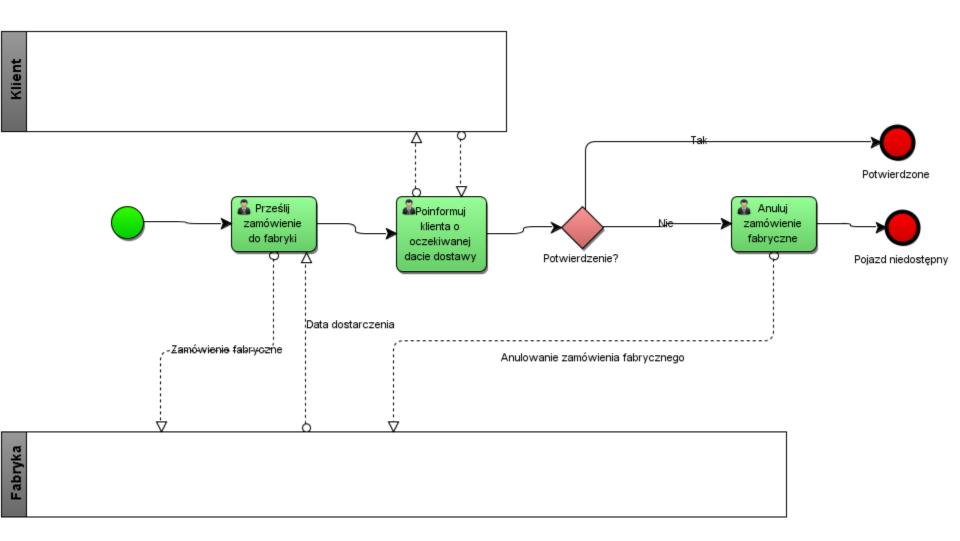

- Na poziomie opisowym opcjonalne
- Na poziomie analitycznym wymagane.
- Zadania:
  - Dodanie symbolu puli (ang. pool) dla każdego dodatkowego uczestnika zewnętrznego
  - Dodanie pośrednich przebiegów komunikatów do diagramu najwyższego poziomu
  - Uzupełnienie diagramów potomnych o wymagane przepływy komunikatów

Diagram potomny dla podprocesu "Zamów pojazd w fabryce"

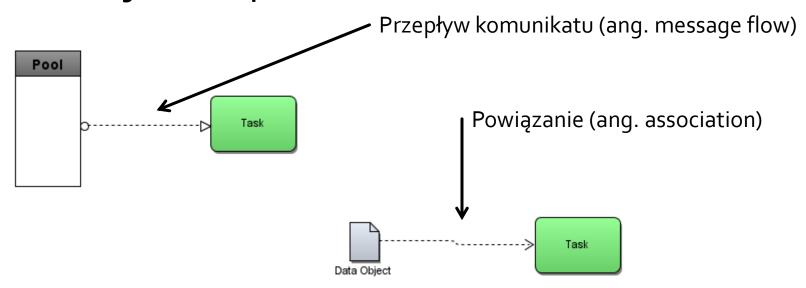

Dane procesu

- Domyślnie niejawny przepływ.
- Można jawnie pokazać.

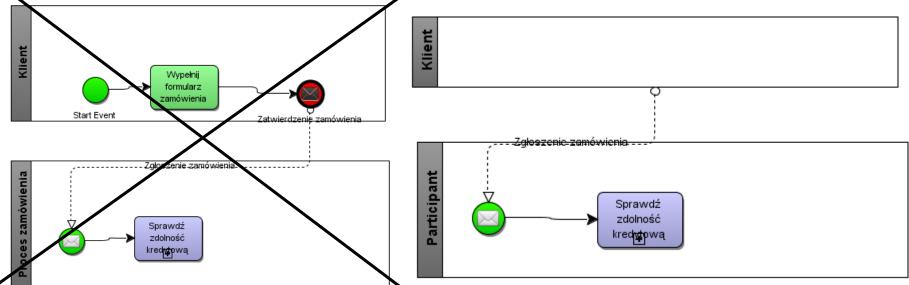

BPMN

Poziom opisowy - elementy stylu

Zasady kompozycji (1)

- Zrozumiałość logiki procesu z poziomu diagramu (drukowalnego)
- Hierarchizacja modelu każdy poziom na osobnym diagramie
- Reprezentowanie zewnętrznych uczestników za pomocą symbolu pustej puli (aŋg. Black-box pool)

Zasady kompozycji (2)

- 4. Rozpoczynanie procesu inicjowanego przez klienta przez zdarzenie początkowe – komunikat
- Modelowanie wewnętrznych uczestników (wykonawców czynności procesu) w postaci torów (ang. lane) a nie odrębnych puli (ang. pool).
  - Etykieta toru powinna odzwierciedlać rolę w organizacji lub procesie.
- 6. Etykietowanie puli procesu nazwą procesu
- 7. Etykietowanie puli uczestnika zewn. Nazwą uczestnika

Zasady kompozycji (3)

- 8. Utrzymanie spójności pomiędzy przepływem wiadomości na diagramie najwyższego poziomu a diagramami potomnymi
- Nazywanie aktywności stosując tryb rozkazujący.
- 10. Jeżeli możliwe etykietowanie bramek decyzyjnych pytaniem zamkniętym a wyjść odpowiedziami (Tak/Nie).
- 11. Etykietowanie zdarzenia początkowego typu wiadomość: odebranie X (X nazwa wiadomości)
- 12. Sygnalizuj stany końcowe reprezentujące powodzenie i porażkę za pomocą odrębnych zdarzeń
  - Spójne powiazanie pomiędzy poziomami

Zasady użycia

- Jedno zdarzenie początkowe na proces.
- Jedno zdarzenie końcowe na ścieżkę.
- Wszystkie czynności, bramki i zdarzenia muszą być połączone ścieżką prowadzącą od zdarzenia początkowego do zdarzenia końcowego.
- Przebieg procesu nie może przekraczać granic puli (oraz granic procesu).
- Przepływy wiadomości nie mogą łączyć punktów w obrębie tej samej puli i nie mogą łączyć się z bramkami.